

Göteborg Energi Nät AB
Box 53
401 20 GÖTEBORG

Omprövning och fastställande av slutlig intäktsram för tillsynsperioden 2012–2015

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) ändrar den tidigare beslutade intäktsramen och fastställer intäktsramen för Göteborg Energi Nät AB, 556379-2729, avseende redovisningsenheten REL00062 för perioden 2012–2015 till

1 395 099 tkr för år 2012,

1 401 872 tkr för år 2013,

1 403 371 tkr för år 2014 och

1 402 153 tkr för år 2015 i respektive års prisnivå, enligt bilaga 1.

1 Beskrivning av ärendet

1.1 Bakgrund

Göteborg Energi Nät AB (företaget) ansökte inför tillsynsperioden 2012–2015 om att intäktsramen skulle fastställas till 5 777 262 tkr för redovisningsenheten REL00062. Ei fastställde intäktsramen till 4 036 840 tkr i 2010 års prisnivå, dnr 2011-101437.

Företaget överklagade Ei:s beslut till Förvaltningsrätten i Linköping. Enligt förvaltningsrättens dom ska schablonmetoden, utan tillämpning av övergångsmetod, tillämpas när Ei fastställer intäktsramen. Vidare ska kapitalkostnaden beräknas med en real kalkylränta före skatt om 6,5 procent. Förvaltningsrätten fastställde även att de löpande opåverkbara kostnaderna för tillsynsperioden 2012-2015 ska uppgå till 1 499 704 tkr istället för 1 439 974 tkr. Kostnaderna fördelar sig med 14 860 tkr på år 2012, 14 910 tkr på år 2013, 14 960 tkr på år 2014 och 15 000 tkr på år 2015. Slutligen ska de löpande påverkbara kostnaderna beräknas till 1 297 800 tkr istället för 1 358 380 tkr.

Kostnaderna fördelar sig med 14 703 tkr på år 2006, 14 740 tkr på år 2007, 14 786 tkr på år 2008 och 14 783 tkr på år 2009. Förvaltningsrätten återförvisade målet till Ei för att Ei skulle fastställa intäktsramen till faktiskt belopp, mål nr 7995-11. Ei överklagade domen, men varken Kammarrätten i Jönköping eller därefter Högsta förvaltningsdomstolen meddelade prövningstillstånd. Förvaltningsrättens avgörande står därmed fast. Ei har den 28 januari 2016, med beaktande av de angivna förutsättningarna i förvaltningsrättens dom, fastställt företagets intäktsram för perioden 2012–2015 till 5 599 519 tkr i 2010 års prisnivå, dnr 2015-103568.

Ett flertal andra elnätsföretag överklagade också sina beslut om intäktsramar. Enligt Förvaltningsrätten i Linköpings avgöranden ska intäktsramen i målen beräknas med schablonmetoden utan tillämpning av övergångsmetod och beräkningen av rimlig avkastning ska ske med en real kalkylränta före skatt om 6,5 procent, se exempelvis mål nr 7991-11 och 8015-11. Vidare fastslog förvaltningsrätten i mål nr 8031-11 att förvärvande företag kan ha rätt till kompensation för arbets- och materialomkostnader genom ett tillägg till företagets historiska löpande påverkbara kostnader. Förvaltningsrätten fastslog även i mål nr 8031-11 att det inte ska göras något avdrag för räntefria skattekrediter vid beräkning av kalkylräntan. Den bolagsskatt som gällde vid tidpunkten för Ei:s beslut ska därför användas vid omräkningen av kalkylränta efter skatt till kalkylränta före skatt. Enligt förvaltningsrättens domar kan intäktsramen inte bli högre än det av respektive företag ansökta beloppet. Ei överklagade domarna till Kammarrätten i Jönköping.

Kammarrätten meddelade den 10 november 2014 dom i tre så kallade pilotmål angående principer för fastställande av elnätsföretagens intäktsramar för tillsynsperioden 2012–2015 (mål nr 61-14, 101-14 och 129-14). Kammarrätten avslog överklagandena vilket innebar att förvaltningsrättens avgöranden fastställdes. Ei överklagade kammarrättens domar till Högsta förvaltningsdomstolen som genom beslut den 23 mars 2015 inte meddelade prövningstillstånd.

1.2 Ansökan om omprövning

Företaget har den 27 februari 2015 ansökt om omprövning av beslutet om intäktsram med hänvisning till att en allmän förvaltningsdomstol har ändrat ett beslut om intäktsram och grunden för ändringen är tillämplig även för företaget enligt 5 kap. 15 § ellagen (1997:857). Företaget har hänvisat till Kammarrätten i Jönköpings avgörande i mål nr 129-14 och vill att intäktsramen ska fastställas med en kalkylränta utan avdrag för så kallade räntefria skattekrediter och att företaget ska ha rätt till ersättning för arbets- och materialomkostnader eftersom företaget har förvärvat anläggningar under perioden 2006-2009.

Företaget har till stöd för sin begäran om ersättning för arbets- och materialomkostnader bland annat bifogat ett revisorsintyg för att styrka att företaget har haft sådana arbets- och materialomkostnader som reducerat normvärdena under perioden 2006-2009 och att de aktuella kostnaderna inte har redovisats som löpande påverkbara kostnader under perioden.

Vid beräkningen har företaget utgått från företagets investeringsutgifter för anläggningar såsom de redovisats i årsrapporterna under åren 2006-2009. Endast investeringsutgifter för de anläggningar som driftsatts och värderats till normvärde med en spänning upp till och med 24 kV i kapitalbasen har medräknats. Företaget har utgått från ett tillägg på 6,35 procent beräknat på dessa investeringsutgifter. Tillägget är lägre än 8 procent på grund av en annan viktning mellan arbetsomkostnadstillägg och materialomkostnadstillägg.

Från och med år 2009 har företaget hyrt mätare från moderbolaget. De hyrda mätarna redovisas inte som en investeringsutgift i balansräkningen i årsrapporten utan som en löpande kostnad. Mätarna ska ingå i kapitalbasen i regleringen och företaget har därför reducerat de påverkbara kostnaderna för den del av hyran som är att hänföra till kapitalkostnader med totalt 17 437 tkr inkluderat aktuella arbets- och materialomkostnader. Företaget har beräknat tillägget för arbets- och materialomkostnader utifrån antalet mätare på 247 458 stycken och ett normvärde på 1 935 kr styck, dvs. utifrån ett nuanskaffningsvärde på totalt 478 831 tkr. Med en kalkylränta på 5,2 procent och en avskrivningstid på 10 år medför det en årlig kapitalkostnad på 62 631 tkr. Företaget har utifrån ett tillägg på 6,35 procent beräknat att kapitalkostnaden uppgår till ett för lågt belopp om totalt 4 246 tkr per år. Eftersom mätarna togs i drift i sin helhet i augusti 2009 har företaget begärt ersättning för fem månader motsvarande totalt 1 769 tkr.

Företaget vill ha kompensation genom ett tillägg på totalt 41 827 tkr i löpande prisnivå till de historiska påverkbara kostnaderna för åren 2006-2009 beräknat utifrån uppgifter i nedanstående tabell.

Tabell 1 Beräknade tillägg för arbets- och materialomkostnader i tkr

	År 2006	År 2007	År 2008	År 2009	Summa
Aktiverade investeringar värderade till normvärde enligt företaget	160 748	178 906	143 493	147 722	630 869
Beräknat tillägg 6,35 % i respektive års prisnivå	10 207	11 360	9 111	9 380	40 058
Beräknat tillägg för mätare				1 769	41 827

1.3 Redovisning av uppgifter

Företaget har lämnat in uppgifter om vilka faktiska investeringar och utrangeringar som har skett samt vilka löpande opåverkbara kostnader som företaget har haft under tillsynsperioden. Uppgifterna har lämnats enligt Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften).

Företaget har även lämnat in uppgifter för att Ei ska kunna fastställa den faktiska kvaliteten i nätverksamheten under perioden 2012-2015 och beräkna en kvalitetsjustering utifrån antal oaviserade och aviserade avbrott samt avbrottstiden i minuter.

2 Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

2.1 Ellagen

Intäktsramen är de samlade intäkter som en nätkoncessionshavare högst får uppbära från nätverksamheten under en tillsynsperiod. En tillsynsperiod ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod (1 kap. 5 a § och 5 kap. 4 §).

Intäktsramen ska täcka skäliga kostnader för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas). Skäliga kostnader för att bedriva nätverksamheten är kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en nätverksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som nätkoncessionshavaren använder för att bedriva nätverksamheten. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden. En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen om det skulle vara oskäligt mot koncessionshavaren att bortse från tillgången (5 kap. 6, 8 och 9 §§).

Ei ska även ta hänsyn till kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten. Ei ska bara beakta de avbrott som inte medför skadeståndsskyldighet för nätkoncessionshavaren eller ger rätt till avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen. Ei:s bedömning kan medföra en ökning eller minskning av vad som anses vara en rimlig avkastning på kapitalbasen (5 kap. 7 §).

En nätkoncessionshavare får inom fyra månader efter tillsynsperiodens slut ansöka hos Ei om att intäktsramen för perioden ska ökas. Ei ska handlägga ansökan skyndsamt (5 kap. 12 §).

Ei ska ompröva den fastställda intäktsramen efter tillsynsperiodens slut om det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelser inte är ringa. Om det inte finns särskilda hinder, ska Ei meddela sitt beslut senast tio månader efter tillsynsperiodens slut (5 kap. 13 §).

Vid omprövning enligt 12 eller 13 §§ ska Ei kontrollera om de antaganden som har legat till grund för beslutet om fastställande av intäktsram överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden. Vid bedömningen ska myndigheten tillämpa 6–9 §§ och utgå från de uppgifter och metoder som myndigheten har använt för att fastställa intäktsramen och som framgår av beslutet om fastställande (5 kap. 14 §).

Om en allmän förvaltningsdomstol har ändrat ett beslut om intäktsram för en nätkoncessionshavare och grunden för ändring av det beslutet är tillämplig även för en annan nätkoncessionshavare, ska Ei, om den senare nätkoncessionshavaren begär det, ompröva det beslut om intäktsram som gäller för denne. En ansökan om omprövning ska ha kommit in till Ei inom tre månader efter det att domstolens avgörande har vunnit laga kraft (5 kap. 15 §).

2.2 Intäktsramsförordningen

I förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag (intäktsramsförordningen) finns närmare bestämmelser om vad som avses med anläggningstillgångar (3 §), vilka tillgångar som ingår i kapitalbasen (5 §) och värdering av anläggningstillgångar (6–8 §§). Vidare finns bestämmelser om hur kapitalbasen ska beräknas vid förändring i prisläget (9 §) och vilka uppgifter nätkoncessionshavaren löpande ska dokumentera om de anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen (15 §).

2.3 Rapporteringsföreskriften

I Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften) finns kompletterande bestämmelser. Nätkoncessionshavaren ska senast den 31 mars året efter tillsynsperiodens slut redovisa det faktiska utfallet per kalenderår under tillsynsperioden avseende de uppgifter som har redovisats enligt 5 kap. samt de samlade intäkterna i nätverksamheten (7 kap. 1 §). Vidare anges hur redovisning av tillgångar i kapitalbasen, kostnader i nätverksamheten och intäkter i verksamheten ska ske (7 kap. 2–5 §§).

2.4 Kvalitetsregleringsföreskriften

Vid omprövning av den aktuella intäktsramen ska Ei tillämpa Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten vid fastställande av intäktsram (kvalitetsregleringsföreskriften).

I föreskriften anges bland annat att kvaliteten i en redovisningsenhets sätt att bedriva nätverksamhet beräknas som en kvalitetskostnad. Kvalitetskostnaden beräknas utifrån antal oaviserade och aviserade avbrott samt avbrottstiden i minuter och motsvaras av de samlade avbrottskostnaderna under tillsynsperioden enligt 5 kap. 1 eller 5 §§ (3 kap. 1 §). I föreskriften anges även hur avbrottskostnaden ska beräknas vid bedömningen efter tillsynsperioden (5 kap. 1–11 §§).

3 Ei:s motivering till beslutet

3.1 Sammanfattande beräkning av intäktsramen

Utifrån det underlag som företaget har lämnat och nedanstående bedömning har Ei beräknat en slutlig intäktsram till 1 395 099 tkr för år 2012, 1 401 872 tkr för år 2013, 1 403 371 tkr för år 2014 och 1 402 153 tkr för år 2015, se tabell 2 nedan. Intäktsramen fastställs i respektive års prisnivå.

Tabell 2 Beräknad slutlig intäktsram för tillsynsperioden 2012–2015 (tkr)

Kostnader i intäktsramen	Prisnivå	2012	2013	2014	2015
Kapitalkostnader	Respektive års prisnivå	718 806	735 082	749 429	760 392
Löpande kostnader					
Påverkbara kostnader	Respektive års prisnivå	363 424	363 184	366 273	369 263
Opåverkbara kostnader	Respektive års prisnivå	314 107	304 316	285 558	269 712
Beräknad intäktsram före kvalitetsjustering	Respektive års prisnivå	1 396 337	1 402 582	1 401 259	1 399 368
Kvalitetsjustering	Prisnivå	2012	2013	2014	2015
Begränsning (max/min 3 % av årlig beräknad intäktsram, absolutvärde)	Respektive års prisnivå	41 890	42 077	42 038	41 981
Kvalitetsjustering (Utan begränsning)	Respektive års prisnivå	-1 238	-710	2 112	2 785
Kvalitetsjustering (Hänsyn tagen till eventuell begränsning)		-1 238	-710	2 112	2 785
	Prisnivå	2012	2013	2014	2015
Beräknad slutlig intäktsram efter kvalitetsjustering	Respektive års prisnivå	1 395 099	1 401 872	1 403 371	1 402 153

3.2 Utgångspunkter för omprövning av intäktsramen

Det aktuella beslutet om intäktsram ska omprövas i två steg och med tillämpning av olika bestämmelser i ellagen. Det första steget avser en omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen till följd av att en domstol har ändrat ett beslut om intäktsram för ett annat företag och grunden för ändringen är tillämplig även för det aktuella företaget. Vid denna omprövning utgår Ei från de uppgifter som låg till grund för det ursprungliga och det senast fastställda beslutet. Omprövningen avser endast metoderna för beräkning av intäktsramen. Det faktiska utfallet för tillsynsperioden som företaget har rapporterat till Ei påverkar alltså inte denna omprövning.

Det andra steget avser omprövning efter avstämning av faktiskt utfall enligt 5 kap. 12–14 §§ ellagen. I denna omprövning fastställs företagets slutliga intäktsram för tillsynsperioden 2012–2015. Det sker med utgångspunkt från den intäktsram som har beräknats efter omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen. I samband med denna omprövning sker också en indexering och kvalitetsjustering. Respektive steg i omprövningen beskrivs närmare nedan.

3.3 Omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen

Företaget har lämnat in en ansökan enligt 5 kap. 15 § ellagen och har hänvisat till Kammarrätten i Jönköpings dom i mål 129-14. Företaget har begärt att intäktsramen ska fastställas med en real kalkylränta utan avdrag för räntefria skattekrediter och med rätt till ersättning för arbets- och materialomkostnader.

Ansökan har kommit in i rätt tid och förutsättningarna för att tillämpa 5 kap. 15 § ellagen är på så sätt uppfyllda. Vid denna omprövning utgår Ei från de uppgifter som låg till grund för det ursprungliga och det senast fastställda beslutet. Det faktiska utfallet beaktas först i nästa steg. Kammarrättens avgörande i mål nr 129-14 innebär att förvaltningsrättens dom i mål nr 8031-11 fastställdes. Av förvaltningsrättens dom följer också att intäktsramen inte kan uppgå till ett högre belopp än det som företaget ansökt om inför tillsynsperioden 2012–2015.

Såsom anges i avsnitt 1.1 överklagade företaget Ei:s ursprungliga beslut till Förvaltningsrätten i Linköping som bland annat fastställde att kapitalkostnaden ska beräknas med en real kalkylränta före skatt om 6,5 procent. Företagets begäran om att den reala kalkylräntan ska fastställas utan avdrag för så kallade räntefria skattekrediter har således redan beaktats.

För att kompensation för arbets- och materialomkostnader ska medges krävs att dessa har aktiverats som en tillgång och inte har redovisats som löpande kostnader under basåren (här 2006-2009). Ett krav är också att kostnaderna hänförs till anläggningar som i regleringen värderas till normvärde.

Det belopp som kan läggas till för ett förvärvande företag kan maximalt motsvara den reducering på 8 procent som Ei har gjort av EBR-värdena¹ för att bestämma normvärden i kapitalbasen. Tillägget avser därför endast driftsatta normvärderade eldistributionsanläggningar upp till 24 kV med anskaffningsår 2006-2009. Eftersom det för tillsynsperioden 2012-2015 saknas uppgift om anskaffningsår för anläggningarna i den inrapporterade kapitalbasen ska beräkningen istället göras med utgångspunkt i årsrapportens not gällande driftsatta materiella anläggningstillgångar.

Företaget har beräknat ett tillägg för arbets- och materialomkostnader såsom löpande påverkbara kostnader på totalt 41 827 tkr i löpande prisnivå för åren 2006-2009. Den begärda ersättningen avser inte företagets verkliga arbets- och materialomkostnader utan utgör en uppskattning av kostnaderna ifråga.

Till stöd för sin begäran har företaget bifogat ett revisorsintyg som styrker att företaget har haft kostnader under perioden som avser sådana arbets- och materialomkostnader som reducerat normvärdena. Revisorsintyget styrker även att företaget aktiverat dessa kostnader och därmed inte redovisat dessa som löpande påverkbara kostnader under perioden 2006-2009. Revisorsintyget avser de tillgångar som redovisats som investeringsutgifter i balansräkningen i årsrapporten. Ei anser därmed att företaget för dessa investeringsutgifter visat att det haft kostnader för sådana arbets- och materialomkostnader som reducerat normvärdena och att dessa inte redovisats som löpande påverkbara kostnader under perioden 2006-2009.

Ei har för de anläggningar som redovisats som investeringsutgifter i årsrapporterna utgått från företagets uppgifter om normvärderade anläggningar med en spänning upp till och med 24 kV under åren 2006-2009. Av årsrapporterna framgår att företaget aktiverat arbete för egen räkning med totalt 1 211 tkr vilket innebär att företaget till denna del utfört arbete i egen regi. Ei har därför tagit hänsyn till detta vid beräkningen.

De mätare som företaget hyrt från och med år 2009 har inte redovisats som en investeringsutgift i balansräkningen i årsrapporten utan som en löpande kostnad. Eftersom mätarna inte redovisats i balansräkningen måste Ei särskilt beakta ersättningen

---

¹ EBR står för El Byggnads Rationalisering och är elnätsbranschens system för rationell planering, byggnation och underhåll av eldistributionsanläggningar 0,4-145 kV.

för mätarna vid beräkningen av tillägget för arbets- och materialomkostnader. Eftersom de hyrda mätarna i regleringen ska ingå i kapitalbasen har företaget reducerat de löpande påverkbara kostnaderna med den del av leasingkostnaden som utgör kapitalkostnader, dvs. med totalt 17 437 tkr för år 2009. Enligt företaget inkluderas även aktuella arbets- och materialomkostnader i denna kapitalkostnad.

Av 5 kap. 12 § rapporteringsföreskriften framgår bland annat att leasingkostnaden ska anges exklusive kostnader för drift och underhåll eftersom dessa kostnader ska utgöra en löpande påverkbar kostnad vid beräkning av intäktsramen. Aktuella arbets- och materialomkostnader utgör enligt god redovisningssed inte en kapitalkostnad som ska ingå i anskaffningsvärdet för en anläggning utan kostnaderna ska istället redovisas som löpande påverkbara kostnader. Företaget borde därmed ha rapporterat kapitalkostnadsdelen av leasingkostnaden exklusive aktuella arbets- och materialomkostnader. Eftersom företaget inkluderat aktuella arbets- och materialomkostnader i kapitalkostnaden ska denna kostnad särskiljas från den rapporterade kapitalkostnaden på 17 437 tkr. Med anledning av att uppgift saknas om hur stor del denna kostnad är har Ei istället uppskattat ersättningen till 8 procent² av kapitalkostnaden, dvs. till 1 395 tkr.

Ei har beräknat en ökning av arbets- och materialomkostnader till totalt 51 768 tkr i 2006-2009 års prisnivå enligt nedanstående tabell.

Tabell 3 Ei:s beräknade tillägg för arbets- och materialomkostnader i tkr

	År 2006	År 2007	År 2008	År 2009	Summa
Aktiverade investeringar värderade till normvärde och spänning upp t.o.m. 24 kV enligt företaget	160 748	178 906	143 493	147 722	630 869
Aktiverat arbetet enligt årsrapport	- 120	- 470	- 165	- 456	- 1 211
Summa exklusive aktiverat arbete	160 628	178 436	143 328	147 266	629 658
Beräknat tillägg 8 % i respektive års prisnivå för investeringar (för år 2006 (160 628 x 8 %))	12 850	14 275	11 466	11 781	50 373
Beräknat tillägg för mätare				1 395	
Beräknat totalt tillägg					51 768

Utifrån de förutsättningar som anges i förvaltningsrättens dom i mål nr 8031-11 har Ei beräknat en intäktsram till 5 652 695 tkr i 2010 års prisnivå, se tabell 4 nedan. Detta innebär att arbets- och materialomkostnader på totalt 51 768 tkr i 2006-2009 års prisnivå lagts till vid beräkning av de påverkbara kostnaderna.

² Motsvarande den reducering på 8 procent som Ei har gjort av EBR-värdena² vid bestämmande av normvärden

Tabell 4 Beräknad intäktsram enligt 5 kap. 15 § ellagen

	tkr
Kapitalkostnader	2 802 015
Löpande kostnader	
Påverkbara kostnader	1 350 976
Opåverkbara kostnader	1 499 704
Beräknad intäktsram	5 652 695

Företaget hade inför det ursprungliga beslutet ansökt om att intäktsramen skulle fastställas till 5 777 262 tkr. Enligt förvaltningsrättens dom ska Ei fastställa intäktsramen till faktiskt belopp med beaktande av de förutsättningar som anges i förvaltningsrättens dom. Intäktsramen fastställs därför till 5 652 695 tkr i 2010 års prisnivå. Denna intäktsram utgör utgångspunkt för Ei:s bedömning om intäktsramen ska omprövas efter avstämning enligt 5 kap. 12–14 §§ ellagen.

3.4 Hantering av prisnivåer

Det ursprungliga beslutet och det senast fastställda beslutet om intäktsram fastställdes med ett belopp för hela tillsynsperioden om fyra år. Beslutet fastställdes i 2010 års prisnivå. Av beslutet framgår det att intäktsramen efter tillsynsperioden ska justeras för vart och ett av åren med olika index.

I detta beslut fastställer Ei den slutliga intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015 i respektive års prisnivå. Vid indexering av kapitalbasen används faktorprisindex (FPI) för byggnader i enlighet med vad som anges i intäktsramsförordningen och vid indexering av påverkbara kostnader används FPI för elnätets företag – lokalnät avseende påverkbara kostnader i enlighet med vad som framgår av det ursprungliga beslutet, se bilagorna 2 och 3. De opåverkbara kostnaderna indexerades inte för de företag som får sin intäktsram fastställd med schablonmetoden utan övergångsmetod. Ei:s närmare överväganden avseende prisnivåer framgår av bilaga 4.

3.5 Omprövning efter tillsynsperiodens slut enligt 5 kap. 12–14 §§ ellagen

Företaget har lämnat in uppgifter för avstämning av intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015. Företaget har inte ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 5 kap. 12 § ellagen.

Ei ska vid en omprövning efter tillsynsperioden kontrollera om de antaganden som legat till grund för beslutet om fastställande av intäktsram överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden. Vid bedömningen ska myndigheten tillämpa 5 kap. 6–9 §§ ellagen och utgå från de uppgifter och metoder som myndigheten har använt för att fastställa intäktsramen och som framgår av beslutet om fastställande av intäktsram.

De metoder som är aktuella i detta fall är de metoder som gäller efter förvaltningsrättens dom avseende företagens intäktsram och företagens ansökan om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen, se avsnitt 1.1 och 3.3. I övriga delar tillämpas de metoder som framgår av det ursprungliga beslutet.

I den ursprungliga ansökan om intäktsram har företaget lämnat prognoser över investeringar och utrangeringar för perioden 2011–2015 samt opåverkbara kostnader för perioden 2012–2015. Företaget har inför avstämningen rapporterat in det faktiska utfallet för dessa uppgifter.

3.5.1 Bedömning av om ramen kan sänkas

En intäktsram ska omprövas om det finns skäl att anta att den tidigare fastställda intäktsramen är högre än den intäktsram som är beräknad med faktiskt utfall och skillnaden är mer än ringa (5 kap. 13 § ellagen). Företaget har lämnat in uppgifter för avstämning av intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015. För att kunna bedöma om en omprövning ska ske enligt 5 kap. 13 § ellagen har Ei jämfört de inlämnade uppgifterna om faktiskt utfall med de uppgifter som låg till grund för det ursprungliga och det senast fastställda beslutet. Vid bedömningen har Ei utgått från de index som har angetts i det ursprungliga beslutet. Detta innebär att FPI för byggnader har använts för att räkna om kapitalbasens nuanskaffningsvärde och FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende påverkbara kostnader har använts för att räkna om de löpande påverkbara kostnaderna.

I det ursprungliga beslutet fastställdes inte något index för de löpande opåverkbara kostnaderna. För bedömningen har Ei använt FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende opåverkbara kostnader. Detta sätt att jämföra intäktsramarna används endast för att Ei ska kunna bedöma om det finns skäl att anta att den senast fastställda intäktsramen bör minska och att Ei därmed på eget initiativ ska inleda ett omprövningsförfarande. När intäktsramen slutligen fastställs används dock inte detta index. Det är istället de faktiska löpande opåverkbara kostnaderna för respektive år som ligger till grund för beslutet om den slutliga fastställda intäktsramen.

Jämförelsen visar att intäktsramen blir 4,03 procent lägre när uppgifterna om faktiskt utfall ligger till grund för beräkningen istället för de uppgifter som låg till grund för det ursprungliga och det senast fastställda beslutet. Ei:s beräkning framgår av bilaga 5. Ei anser att detta är mer än ringa varför intäktsramen ska omprövas enligt 5 kap. 13 § ellagen. Vid omprövningen fastställer Ei intäktsramen utifrån det faktiska utfallet under perioden.

3.5.2 Bedömning av kapitalkostnader

Kapitalkostnad är kostnad för att använda kapital, i form av exempelvis elledningar och nätstationer (kapitalbas). Avkastningen beräknas med en real kalkylränta före skatt. Kapitalkostnaden ska efter Ei:s bedömning av kvaliteten i nätverksamheten justeras med en kvalitetskostnad genom ett tillägg eller avdrag.

3.5.2.1 Kapitalbas

I det ursprungliga beslutet om fastställande av intäktsram fastställdes kapitalkostnaderna utifrån företagets kapitalbas den 31 december 2010 samt företagets prognos om investeringar och utrangeringar. Företaget har rapporterat det faktiska utfallet för perioden med avseende på investeringar och utrangeringar.

Ei har vid beräkningen av kapitalkostnaderna utgått från företagets kapitalbas den 31 december 2010 enligt det ursprungliga beslutet om fastställande av intäktsram samt beaktat de rapporterade uppgifterna om investeringar och utrangeringar, se bilaga 1.

3.5.2.2 Kalkylränta

Vid fastställandet av intäktsramen 2011 beslutade Ei att tillämpa en kalkylränta om 5,2 procent. Företaget överklagade beslutet och Förvaltningsrätten i Linköping fastställde att den reala kalkylräntan före skatt ska vara 6,5 procent vid beräkningen av företagets kapitalkostnader. Vid omprövningen ska därför en kalkylränta om 6,5 procent användas.

3.5.2.3 Kvaliteten i nätverksamheten

Att kvaliteten i nätverksamheten ska beaktas följer av 5 kap. 7 § ellagen. I det ursprungliga beslutet om intäktsram för perioden 2012–2015 har en beräknad normnivå på kvaliteten fastställts för de kvalitetsindikatorer som anges i kvalitetsregleringsföreskriften. Av beslutet följer att efter tillsynsperiodens slut ska den faktiska kvaliteten i nätverksamheten jämföras med normnivån. Om den faktiska kvaliteten avviker från normnivån ska intäktsramen justeras.

Företaget har lämnat in uppgifter för att Ei ska kunna fastställa den faktiska kvaliteten i nätverksamheten för perioden 2012–2015. Intäktsramen ska därför justeras med en kvalitetskostnad utifrån den faktiska kvaliteten. Kvalitetskostnaden för hela perioden är summan av de årliga avbrottskostnaderna och ska enligt föreskriften utgöra ett tillägg eller avdrag på kapitalkostnaden.

Ei har utifrån de uppgifter som företaget har rapporterat fastställt den faktiska kvaliteten i nätverksamheten under tillsynsperioden. Ei har beräknat en avbrottskostnad för respektive år för de kvalitetsindikatorer som anges i kvalitetsregleringsföreskriften genom att jämföra den faktiska kvaliteten med den normnivå som beräknats i tidigare beslut. Kvalitetsjusteringen för respektive år framgår av tabell 2 och beräkningen framgår av bilaga 6.

3.5.2.4 Beräkning av kapitalkostnader

Kapitalkostnader ska beräknas med real annuitet i enlighet med den fastslagna schablonmetoden utan övergångsmetod. Vid beräkningen har Ei tagit hänsyn till de investeringar och utrangeringar som företaget har redovisat. Kapitalkostnaderna framgår av bilaga 1.

3.5.3 Bedömning av påverkbara kostnader

Metoden för beräkning av påverkbara kostnader har inte förändrats. Kostnaderna ska inte heller stämmas av, eftersom de fastställs utifrån en historisk referensperiod för åren

2006–2009. Företaget begärde med stöd av 5 kap. 15 § ellagen att beslutet skulle omprövas och Ei har beslutat att företaget ska ha rätt till ersättning för arbets- och materialomkostnader. Vid omprövningen har därför de löpande påverkbara kostnaderna ökat med ersättning för arbets- och materialomkostnader enligt beräkningen i avsnitt 3.3. Kostnaderna ska indexeras med FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende påverkbara kostnader, se avsnitt 3.4. Ett avdrag för effektiviseringskrav om 1 procent ska göras i enlighet med det ursprungliga beslutet.

Ei har beräknat de påverkbara kostnaderna efter indexering och effektiviseringskrav. Summan av de påverkbara kostnaderna under respektive år i tillsynsperioden framgår av tabell 2, se även bilaga 1.

3.5.4 Bedömning av opåverkbara kostnader

I beslutet om intäktsram fastställdes de opåverkbara kostnaderna utifrån företagets prognos. Företaget har rapporterat det faktiska utfallet för perioden och Ei har i beräkningarna utgått från de uppgifter som företaget redovisat. Summan av de opåverkbara kostnaderna under respektive år i tillsynsperioden framgår av tabell 2, se även bilaga 1.

4 Upplysning om omprövning till följd av avvikelse från intäktsramen

Om en nätkoncessionshavares samlade intäkter från nätverksamheten under tillsynsperioden har avvikit från den slutligen fastställda intäktsramen, ska det belopp med vilket intäkterna överstigit eller understigit intäktsramen minska respektive öka ramen för den påföljande tillsynsperioden (5 kap. 20 § ellagen). Ei ska således bedöma om de samlade intäkterna i företagets nätverksamhet för tillsynsperioden har avvikit från ramen. Denna bedömning kan resultera i en ändring av intäktsramen för tillsynsperioden 2016–2019 och behandlas inte närmare här.

Hur man överklagar

Se bilaga 7, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även juristen Mona Karlsson, analytikern Marie-Louise Eriksson och analytikern Anna Öhlund, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Anna Öhlund

Bilagor till beslutet

- 1 Beräknad intäktsram avseende tillsynsperioden 2012–2015
- 2 Faktorprisindex för byggnader
- 3 Faktorprisindex för elnätsföretag – lokalnät
- 4 Hantering av prisnivåer för tillsynsperioden 2012–2015
- 5 Jämförelse för omprövning av intäktsramen enligt 5 kap. 13 § ellagen
- 6 Bedömning av kvaliteten i nätverksamheten för tillsynsperioden 2012–2015
- 7 Så här gör du för att överklaga beslutet